

POSTANOWIENIE

Dnia 20 stycznia 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Prusinowski

w sprawie z odwołania M.B.
od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego
o prawo do renty z tytułu choroby zawodowej,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
w dniu 20 stycznia 2026 r.,
na skutek skargi kasacyjnej odwołującego się od wyroku Sądu Apelacyjnego
w Lublinie z dnia 6 listopada 2024 r., sygn. akt III AUa 754/23,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w Lublinie, wyrokiem z dnia 6 listopada 2024 r., w sprawie M.B. przeciwko Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego o prawo do renty z tytułu choroby zawodowej, oddalił apelację ubezpieczonego, wniesioną od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie z dnia 20 czerwca 2023 r.

Sąd odwoławczy ustalił stan zdrowia odwołującego się na podstawie opinii biegłych i konstatował, że nie zostały spełnione przesłanki do przyznania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym w związku z chorobą zawodową.

Skargę kasacyjną wywiódł ubezpieczony, zarzucił naruszenie: art. 235² § 1 pkt 5 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c.; art. 328 § 2 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c.; art. 21 ust 1, ust 5 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników.

W ocenie ubezpieczonego skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.). Wniosek taki uzasadnia rażące uchybienie Sądu Okręgowego, który zaniechał dopuszczenia i przeprowadzenia dowodu z opinii Instytutu Medycyny Pracy, opierając rozstrzygnięcie w sprawie na opinii biegłego reumatologa, podczas gdy w sprawie powinni opiniować biegli z zakresu ortopedii, co miało bezpośredni wpływ na treść wyroku.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie może zostać przyjęta do rozpoznania. Staje się to zrozumiałe, jeśli uwzględni się wymogi stawiane postępowaniu kasacyjnemu.

Po pierwsze, podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów (art. 398³ § 3 k.p.c.), a Sąd Najwyższy związany jest ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia (art. 398¹³ § 2 k.p.c.). Skoro kwestie te nie mogą stanowić podstawy skargi kasacyjnej, to tym bardziej nie mogą świadczyć o jej oczywistej zasadności. W sprawie sporna jest tylko jedna okoliczność – ustalenie stopnia niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym. Skarżący próbuje zwalczać niekorzystne dla siebie ustalenie faktyczne Sądu odwoławczego. Działanie to jest jednak w postępowaniu kasacyjnym nieproduktywne.

Po drugie, odwołujący się nie dostrzegł, że skargę kasacyjną wnosi się od wyroku sądu odwoławczego, a zatem to uchybienia tego sądu muszą świadczyć o oczywistości skargi. Ma to znaczenie, jeśli uwzględni się, że podstawa skargi odwołująca się do art. 235² § 1 pkt 5 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. nie dotyczy postępowania przed sądem drugiej instancji. Postępowanie dowodowe przed tym sądem reguluje art. 382 k.p.c., którego ubezpieczony nie podaje. Trzeba przy tym dodać, że Sąd Najwyższy rozpoznaje skargę kasacyjną tylko w granicach zgłoszonych podstaw (art. 398¹³ § 1 k.p.c.), a to oznacza, że o oczywistości skargi kasacyjnej nie może świadczyć przepis, na którym strona nie oparła podstawy zaskarżenia. W tym kontekście trzeba również dodać, że od dnia 7 listopada 2019 r. (czyli przed datą wyrokowania przez Sąd odwoławczy) art. 328 § 2 k.p.c. zmienił treść i aktualnie nie reguluje treści uzasadnienia zaskarżonego wyroku. Aspekt ten

został przeniesiony do art. 327¹ § 1 k.p.c., którego odwołujący się również nie wskazuje w podstawie skargi kasacyjnej. Natomiast treść uzasadnienia wyroku sądu odwoławczego reguluje art. 387 § 2¹ k.p.c., który również w skardze nie został przywołany.

Po trzecie, ujęta w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. przesłanka ma miejsce wtedy, gdy zasadność podniesionych w niej zarzutów wynika *prima facie*, bez głębszej analizy prawnej. Dotyczy to więc jedynie uchybień przepisom prawa materialnego albo procesowego, zarzucanym sądowni drugiej instancji, o charakterze elementarnym, polegających w szczególności na oparciu rozstrzygnięcia na wykładni przepisu oczywiście sprzecznej z jednolitą i ugruntowaną jego wykładnią przyjmowaną w orzecnictwie i nauce prawa, na zastosowaniu przepisu, który już nie obowiązywał, względnie na oczywiście błędnym zastosowaniu określonego przepisu w ustalonym stanie faktycznym (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 listopada 2015 r., IV CSK 263/15, LEX nr 1940571). Oczywiście jest przy tym tylko to, co można dostrzec bez potrzeby głębszej analizy, czy przeprowadzenia dłuższych badań lub dociekań. Zarzucane uchybienia muszą zatem mieć kwalifikowany charakter i być dostrzegalne w sposób oczywisty dla przeciętnego prawnika (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 12 grudnia 2000 r., V CKN 1780/00, OSNC 2001 nr 3, poz. 52; z dnia 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, OSNC 2001 nr 10, poz. 156). Pewne jest, że wywiedziona przez ubezpieczonego skarga kasacyjna nie posiada takich właściwości.

Kierując się wskazanymi racjami Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzeczono jak w sentencji.

[A.P.]

[a.ł.]